

Voorzitter,

de kaderstellingen vormen de basis voor het nieuw te vormen gemeentelijk beleid voor de komende jaren. Vandaag behandelen we er 4 gelijktijdig. Vier belangrijke kaderstellingen waar de raad meer dan 3 jaar geleden om vroeg.

Voorzitter als we weer van plan zijn 10 jaar te doen met deze kaderstellingen dan missen we ons inziens belangrijke kansen. De kaderstellingen gaan over het vandaag. Hoe we nu tegen zaken aankijken. Maar door gebeurtenissen als Corona en de oorlog in Oekraïne hebben we geleerd dat de wereld ook zo maar eens kan veranderen. Wie had twee jaar geleden gedacht dat we weer kazernes gingen bouwen en vliegvelden zouden gaan activeren. Dat er weer kerncentrales gebouwd gingen worden in Nederland.

Het vaststellen van kaders voor een periode van 10 jaar lijkt op het eerste gezicht solide, maar we moeten erkennen dat er gedurende zo'n lange tijdsspanne onvoorspelbare maatschappelijke ontwikkelingen kunnen plaatsvinden. Daarom vinden we een herijking na 5 jaar noodzakelijk, om te beoordelen of de vastgestelde kaders nog steeds relevant zijn. En als het nodig is nog eerder want het belangrijk mee te bewegen met de tijd.

We beginnen bij de kaderstelling ruimte.

Kaderstelling Ruimte

Bij deze kaderstelling is veel ruimte voor de groene omgeving. Maar voorzitter in deze kaderstelling missen we nog een evenwichtige belangenafweging. Je kunt als gemeente wel willen vergoeden maar wie gaat dit doen, wie gaat dit betalen en is het dan nog haalbaar?

Bij een mooie ruimte hoort ook een goed woon en werkklimaat. De beheerder van de ruimte is immers niet de gemeente maar dat zijn onze inwoners en onze bedrijven. Bij de missie staat dat de kwaliteit en de toekomstbestendigheid leidend is. Maar hoe meet je dit. Wanneer is het 100% of 50% en is 50% ook genoeg? Wij zouden willen voorstellen om alle programmadoelen SMART te maken.

Onze opmerking betreffen met name het Programma 1.1 Vitale Leefomgeving

Programmadoel 1

Groen, water en biodiversiteit zijn sturend. Voorzitter als je het zo omschrijft dan kan geen enkele ondernemer nog iets in Peel en Maas. De thema's zijn wel heel belangrijk, maar niet 'sturend'.

Dit willen we dan ook amenderen

Verder

'Iedere' ruimtelijke ontwikkeling draagt bij aan de versterking en kwaliteiten in dit gebied. 'Iedere' lijkt ons wat ver gezocht. Als je een woning bouwt, een weg of een fietspad door een gebied maakt, dan draagt dit niet noodzakelijkerwijze bij aan de kwaliteit van een gebied. 'Iedere' zou wat ons betreft mogen vervallen.

Ook dit willen we amenderen

Programmadoel 5

Voorzitter het zou fijn zijn als de uitbreiding van bedrijventerreinen energieneutraal kan worden uitgevoerd. Maar vooralsnog is dit niet mogelijk. In onze amendering willen we dit dan ook willen omschrijven als een streven.

Verder voorzitter hebben we ons in het verleden uitgesproken tegen grootschalige opwek op landbouwgronden. We hebben heel veel daken, laten we die vol bouwen, maar grootschalige opwek mag wat ons betreft niet ten koste gaan van landbouwgrond. Wat ons betreft mag deze toevoeging erbij komen.

Ook dit vind u in onze amendering.

Programmadoel 7

'we stemmen de planvoorraad af op de behoefte'. We vinden dit weinig ambitieus. Toen we ooit begonnen met Giel Petershof, adverteerden we in het hele land voor onze duurzame wijk. Waarom mogen inwoners uit een andere gemeente niet in Peel en Maas komen wonen?

Ooit waren we voor de tinyhouses en gingen we op zoek naar locaties. Nu noemt het College dit kaboutershuisjes. Voorzitter, iemand die geen woning heeft en al jaren op de wachtlijst staat zal blij zijn met zo'n tinyhouse.

Laten we niet te veel sturen op de woningmarkt. We hebben al diverse plannen zien sneuvelen omdat de eisen die de gemeente stelde te duur waren, waardoor een initiatiefnemer er geld bij zou moeten gaan leggen. En dan voorzitter wordt er niet meer gebouwd.

We kunnen wel vrolijk doorgaan op de manier zoals we nu doen, maar ondertussen bouwen onze buurgemeenten honderden woningen ook voor onze jongeren uit Peel en Maas.

Ook op dit programmapunt willen we een aantal zaken amenderen.

Kaderstelling Sociaal Domein

Hoewel we de gedeelde ambitie ondersteunen, maken we ons ook zorgen over de veranderende dynamiek van onze samenleving. Is het nog wel vanzelfsprekend dat we elkaar ondersteunen? En hoe moeten we reageren als deze onderlinge ondersteuning afneemt? Als gemeente moeten we onze rol in deze veranderende context heroverwegen en nagaan hoe we kunnen garanderen dat er nog steeds zorg en aandacht is voor elkaar.

De kaderstelling in het Sociaal Domein benadrukt terecht het belang van actief burgerschap en de eigen verantwoordelijkheid van gemeenschappen. Deze aanpak richt zich op het stimuleren van zelfredzaamheid en het bevorderen van initiatieven vanuit de gemeenschap als middel om sociale uitdagingen aan te pakken. Dit sluit aan bij het liberale gedachtegoed, waarin een krachtige gemeenschap wordt nagestreefd die in staat is haar eigen problemen op te lossen.

Toch moeten we erkennen dat zelfsturing en gemeenschapsinitiatieven niet alle sociale problemen kan oplossen. Sommige uitdagingen vereisen een gecoördineerde aanpak vanuit de overheid, met name op het gebied van sociale voorzieningen en basisdiensten. Het is daarom van belang dat de overheid haar verantwoordelijkheid behoudt om te zorgen voor een sociaal vangnet en een eerlijke toegang tot voorzieningen voor alle inwoners.

Door een balans te vinden tussen het stimuleren van zelfredzaamheid en het waarborgen van sociale rechtvaardigheid en gelijke kansen, kan de gemeente Peel en Maas bijdragen aan een inclusieve samenleving waarin iedereen de kans krijgt om zijn volledige potentieel te bereiken. Dit vergt een flexibele benadering waarbij de rol van de overheid wordt afgestemd op de specifieke behoeften en omstandigheden van verschillende gemeenschappen, zonder de fundamentele waarden van vrijheid, verantwoordelijkheid en solidariteit uit het oog te verliezen.

Binnen het domein van werk en inkomen, streven we naar bestaanszekerheid voor iedereen, erkennend dat financiële zorgen vaak samengaan met problemen op andere gebieden, zoals binnen gezinnen. Daarom is het essentieel dat er effectieve maatregelen worden genomen om inwoners actief te ondersteunen bij het proces van activering en re-integratie naar betaald werk. Deze maatregelen moeten niet alleen gericht zijn op het bieden van financiële stabiliteit, maar ook op het verlichten van stress en het creëren van een positieve omgeving waarin gezinnen kunnen gedijen.

Op het gebied van zorg en ondersteuning zijn gemeenschappen die naar elkaar omkijken en zelf initiatieven ontwikkelen van groot belang. We moeten voldoende aandacht besteden aan vrijwilligersbeleid, dat deels terugkomt in vitale gemeenschappen. "Oog hebben voor de draagkracht en draaglast van de gemeenschap" betekent dat we rekening houden met de capaciteit van de gemeenschap om voor haar leden te zorgen en erkennen welke ondersteuning nodig is, zowel intern als extern, om deze balans te behouden. We vinden ook dat er nog niet voldoende aandacht is voor zorg in combinatie met wonen.

In het domein van Jeugd & Onderwijs leggen we de nadruk op het normaliseren van jeugdhulp, waarbij we van jeugdhulpaanbieders verwachten dat ze dit principe krachtig uitdragen. Hun rol in het normaliseren mag sterker benadrukt worden, aangezien zij een grote invloed hebben op het bevorderen van deze aanpak.

We zijn ons bewust van gezondheidsrisico's, waaronder die van alcohol en drugs, voor zowel jongeren als ouders. Echter, ons beleid mag niet te afwachtend zijn. Het is essentieel dat we actief en proactief ingrijpen in gevallen van drugsproblematiek bij de jeugd, door deze problemen rechtstreeks aan te pakken en passende ondersteuning te bieden.

Daarnaast streven we ernaar om de jeugd actief te betrekken en een stem te geven in hun toekomst. Hun betrokkenheid is cruciaal voor het ontwikkelen van effectief beleid en het creëren van een omgeving waarin zij zich gehoord voelen en hun potentieel kunnen realiseren.

Binnen de Kaderstelling Sociaal Domein hebben we een aantal amendementen voorbereid die we zo meteen willen aankondigen.

Kaderstelling vitale gemeenschappen

In de kaderstelling gemeenschapsontwikkeling is veel aandacht voor verenigingen echter zouden wij graag de rol van de vrijwilligers meer willen benadrukken. Vrijwilligers zorgen immers dat een vereniging kan bestaan en niet andersom.

Ook willen we een lans breken voor de met name kunstgrasvelden. Door de klimaatverandering en de ontwikkelingen in de sport kan een kunstgrasveld voor een vereniging van grote toegevoegde waarde zijn.

Kaderstelling Economie

Voorzitter, duurzaamheid en circulair ondernemen staan centraal. Er staat dat de ambitie op dit thema is klein omdat we als gemeente met name faciliterend zijn. Faciliterend betekent echter niet dat je geen ambitie kan hebben. We vinden deze opmerking dan ook misplaatst en willen voorstellen om deze zinnen weg te laten.

De kaderstelling gaat ook nog steeds uit van het traditioneel denken. Dat mensen in de verschillende sectoren naar kantoor gaan ergens op een industrieterrein, een werklocatie. Dit terwijl veel van onze inwoners intussen al enkele dagen vanuit huis werken of werken vanuit een hub. Op deze wijze bespaar je kilometers, brandstof, CO2 etc.

Waarom is een woonhuis ergens in het buitengebied geen werklocatie. En waarom zou bijvoorbeeld in Peel en Maas geen hub mogen creëren voor bijvoorbeeld een bedrijf als ASML? Veel van onze inwoners werken immers voor dit bedrijf. Het zou voor onze gemeente een forse impuls zijn. Het zorgt ervoor dat onze kinderen straks niet naar Veldhoven hoeven te verhuizen, maar gewoon in Peel en Maas kunnen blijven wonen en werken.

Onze opmerkingen betreffen Programma 4.1 Toekomst bestendige economie

Programmadoel 1

Kun je bij een internationale bedrijven als Fancom en WP-Haton nog spreken van een lokaal bedrijf? Wanneer is een bedrijf lokaal? Is een bedrijf lokaal, als het een vestiging heeft in Peel en Maas of wanneer het de voetbalclub sponsort? Laten we zaken als betrokkenheid en “oog voor de samenleving centraal stellen”. Het woord “lokaal” willen we uit dit programmapunt dan ook schrappen.

Graag willen we hieraan toevoegen dat we lichte bedrijvigheid cat.1 ook in het buitengebied willen toestaan. Of gaan we handhaven op iemand die vanuit zijn woonhuis in het buitengebied aan bijvoorbeeld websites werkt? Bijna alle bedrijven ontstaan vanuit een schuur of een woonhuis.

Programma doel 3

Bij programmapunt 3 vinden we dat de gemeente zich bevindt op glad ijs. We willen graag een divers aanbod van recreatie en toerisme. Maar gaan we ons nu echt bemoeien met de marktwerking. “Verdringing en leegstand” heeft niets te maken met teveel aanbod, maar vooral hoe je je dienstverlening hebt ingericht en hoe onderscheidend dat je bent. Gaan we iemand verbieden een bedrijf in Meijel op te zetten omdat er bijvoorbeeld in Panningen al een soortgelijk bedrijf is. Ook dit punt willen we graag amenderen.

Voorzitter ik kom aan het einde van ons betoog. Graag horen we de reacties op onze inbreng van de andere fracties.